

Gemeenteraad gemeente Berkelland

Zaaknummer : 26283
Onderwerp : update Informatievoorziening coronacrisis in Berkelland en de te verwachten effecten
Verzonden : 08 MEI 2020

Geachte leden van de raad,

De coronacrisis heeft ons allemaal overvallen en het einde is nog lang niet in zicht. Zoals het er nu naar uitziet heeft het nog lange tijd invloed op het dagelijks leven. Daarom is het belangrijk om na te denken over de effecten van de coronacrisis op de Berkellandse samenleving en daarmee op de verschillende beleidsvelden van de gemeente Berkelland.

Met deze brief informeren wij u over de actuele ontwikkelingen en de effecten die op dit moment bij ons in beeld zijn. Echter, nog lang niet alle effecten zijn zichtbaar en duidelijk. Ook gaan wij nogmaals in op de werking van de gemeentelijke crisisorganisatie en hoe de gemeentelijke organisatie op dit moment haar dienstverlening organiseert.

Effecten coronacrisis en financiële gevolgen

Effecten in beeld

We begrijpen dat er behoefte is aan inzicht in de gevolgen van de coronacrisis op de gemeente Berkelland en haar begroting. De effecten die nu bij ons in beeld zijn, hebben wij voor u op een rij gezet. In de bijlage bij deze brief vindt u een overzicht, van wat wij nu zien, op programmaniveau. Op de programma's waarop dit moment nog geen effecten gesignaleerd zijn, houden we vinger aan de pols en informeren wij u zodra hiertoe aanleiding is.

Financiële gevolgen

De financiële gevolgen van de coronacrisis zijn op dit moment niet goed in te schatten. Er zijn te veel onzekerheden om een gedegen analyse te maken. Uiteraard zien wij dat veel ondernemers, maar ook verenigingen, in onze gemeente het lastig hebben. Ook al zijn er diverse regelingen door de Rijksoverheid beschikbaar gesteld, waar zij gebruik van maken.

Enkele gevolgen die wij nu al zien;

- De VNOG en GGD zijn volop bezig met de coronacrisis, wat bij hen leidt tot meer uitgaven. Een zelfde beeld zien wij bij de SDOA. Om de financiële effecten te kunnen opvangen zijn er verschillende organisaties, zoals de VNOG en de SDOA, die voorstellen het positieve jaarresultaat over 2019 niet terug te geven aan de deelnemende gemeenten, maar te reserveren voor het opvangen van de effecten van de coronacrisis.
- Wij verwachten minder opbrengsten uit toeristenbelasting over het jaar 2020 (wat in het voorjaar van 2021 geïnd zal worden).
- Zowel voor de (grotere) begrotingspost subsidies als de kleine verenigings- en evenementensubsidies geldt dat de gesubsidieerde activiteiten (deels) niet kunnen worden uitgevoerd. In het kader van de rechtmatigheid en verantwoording moeten we op de

middellange termijn een standpunt innemen hoe hiermee om te gaan. Dit geldt ook voor cultuurverenigingen en -organisaties.

- Gemeenten hebben via de VNG kenbaar gemaakt dat de coronacrisis voor extra kosten zorgt en willen graag weten hoe dit gecompenseerd gaat worden. Hierover is nog geen duidelijkheid. Ook is de VNG met VWS in gesprek over compensatie van gemeenten over de gedeerde inkomsten over de afgelopen maanden.

Langzaam wordt er steeds meer bekend over de (dreigende) financiële effecten van de coronacrisis. Wij monitoren deze effecten per programma systematisch en informeren uw raad hier periodiek over.

Crisisbeheersing

De Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland (VNOG) heeft de leiding bij de aanpak van de coronacrisis. Er is sprake van Grip 4 met een Regionaal Beleidsteam dat de besluiten neemt. Dit Regionaal Beleidsteam (RBT) vertaalt de landelijk opgelegde adviezen en maatregelen in kaders voor het beleid in de hele veiligheidsregio.

Lokaal volgen wij de besluiten die het RBT neemt en komen we regelmatig (digitaal) bijeen in het Gemeentelijk Beleidsteam voor lokale afstemming.

Op 29 april is een nieuwe noodverordening vastgesteld. Deze noodverordening is opgesteld nadat het kabinet de maatregelen voor kinderen en jongeren versoepelde op 21 april. De gehele noodverordening kunt u nalezen op onze website.

In heel Nederland zien we dat het draagvlak voor de maatregelen wat afneemt en men wat meer de straat op gaat. Momenteel zien we dat inwoners van Berkelland zich aardig goed blijven houden aan de maatregelen. Er zijn wel een paar boetes uitgedeeld, maar van drukte op bepaalde plekken en eventuele problemen is tot nu toe nog geen sprake.

Woensdag 6 mei hield de minister-president onverwacht een persconferentie. Tijdens de persconferentie horen wij, net als iedereen, wat de besluiten zijn. Vervolgens krijgen wij informatie uit het RBT en lezen wij op Rijksoverheid.nl wat er van ons wordt verwacht. Daar gaan wij mee aan de slag. Evenals met de vragen die we na een persconferentie uit onze gemeente krijgen. Antwoord geven lukt niet altijd direct, omdat niet alle details meteen bekend zijn. We proberen zo snel mogelijk voor duidelijkheid te zorgen voor inwoners, ondernemers en organisaties, en hebben daarover regelmatig contact met de VNOG.

Deze brief was in concept klaar toen de persconferentie van afgelopen woensdag onverwacht werd gehouden. Deze brief en de bijlage gaan hier niet uitgebreid op in. We zijn nu druk bezig om de versoepelingen die gelden vanaf 11 mei, zoals het starten van de contactberoepen en openen van de zwembaden, uit te werken. Vervolgens gaan we aan de slag met die van 1 juni. Hieronder vindt u extra informatie over de versoepelingen die op 21 april zijn aangekondigd. Hierover is veel afstemming geweest vanuit de gemeente met de betrokkenen.

Uitvoering maatregelen

Op 21 april heeft de minister-president een aantal wijzigingen doorgevoerd in de maatregelen die gelden. Hij gaf aan dat evenementen in ieder geval tot 1 september verboden zijn. Een teleurstelling, ook lokaal voor de tal van activiteiten en evenementen die gepland stonden, maar het geeft voor de zomer wel de duidelijkheid die veel organisatoren zochten. Hoe het gaat met de evenementen die voor september gepland staan, weten we nog niet. Verder gaf hij aan dat mensen boven de zeventig, die zelfstandig wonen, door één of twee personen bezocht mogen worden. Met name ging deze persconferentie over het geven van meer ruimte aan kinderen en jongeren. Hieronder meer informatie daarover.

Onderwijs

Scholen in het basisonderwijs, inclusief het speciaal (basis)onderwijs, openen op 11 mei 2020 hun deuren. Basisscholen in het primair onderwijs halveren de groeps-grootte in de klas; kinderen gaan daarbij ongeveer 50% van de tijd naar school. De andere helft van de tijd volgen zij onderwijs op

afstand. De praktische invulling van dit principe werken de scholen uit. We hebben als gemeente veel contact met de scholen. Ook de buitenschoolse opvang en kinderopvang gaan vanaf 11 mei open.

De gemeente blijft verantwoordelijk voor noodopvang. Daarover is ook contact met de scholen. Ook voor kwetsbare kinderen wordt in overleg met gemeente, school, kinderopvang, jeugdzorg en andere relevante partners gezocht naar passende mogelijkheden voor noodopvang. Meer informatie over onderwijs vindt u in de bijlage.

Sport

Sportverenigingen hebben sinds 29 april de jeugdactiviteiten weer voorzichtig kunnen herstarten. De aangepaste maatregelen houden in:

- Kinderen en jongeren krijgen vanaf 29 april meer ruimte voor georganiseerde buitensport en -spel (geen officiële wedstrijden).
- Kinderen tot en met 12 jaar kunnen onder begeleiding samen buiten sporten.
- Jongeren van 13 tot en met 18 jaar mogen onder begeleiding buiten sporten met elkaar, maar met 1,5 meter afstand.
- Topsporters kunnen op aangewezen trainingslocaties de training hervatten als zij 1,5 meter afstand in acht nemen.

De Vereniging Sport en Gemeenten, de sportkoepel NOC*NSF en de afzonderlijke sportbonden hebben gewerkt aan een algemeen sportprotocol. Vanuit de diverse bonden zijn sport specifieke protocollen opgesteld. Samen met de aangepaste noodverordening vormt dit het kader waarbinnen activiteiten weer opgepakt kunnen worden. We vertrouwen als gemeente hierbij op het 'zelf organiserend vermogen' van verenigingen. Veel verenigingen zijn hiermee aan de gang gegaan. Wij houden hoofdzakelijk via de Sport Federatie Berkelland zicht op hoe dit vormgegeven wordt. Meer informatie over sport vindt u in de bijlage.

Dienstverlening en Ambtelijke Organisatie

Effecten op de dienstverlening

De coronacrisis heeft ook gevolgen voor onze dienstverlening en een aantal processen die wij met de samenleving lopen. Fysieke bijeenkomsten kunnen niet meer doorgaan en moeten vervangen worden door digitale varianten. Denk hierbij aan bijeenkomsten met bewoners over de herinrichting van een wijk of een participatieavond over beleid, zoals vrijkomende agrarische bebouwing. Maar ook de verkoop van gebouwen, het bijeenkomen van selectiecommissies, het peilen van behoefte onder inwoners of het doen van onderzoek moet nu op een andere manier worden ingevuld. Wij doen onze uiterste best creatief te zoeken naar andere digitale mogelijkheden en zo de voortgang van deze processen zoveel mogelijk in stand houden. Mochten er plannings niet gehaald worden, dan informeren wij u daarover.

Ook verwachten wij met toekomstige versoepelingen van maatregelen dat er meer gevraagd gaat worden van onze dienstverlening. Op dit moment wordt er op verschillende gebieden minder gebruik gemaakt van onze diensten. Denk bijvoorbeeld aan het aanvragen van rijbewijzen, paspoorten, evenementen, huwelijken en drank- en horecaverGUNningen. Ook de VMK teams worden op dit moment minder geconsulteerd. De verwachting is echter, dat wanneer de maatregelen versoepeld worden, er een inhaalslag wordt gemaakt en onze dienstverlening op verschillende plekken onder druk komt te staan. Hier is voortdurend aandacht voor binnen de ambtelijke organisatie en waar nodig wordt hierop geanticipeerd.

Effecten op de ambtelijke organisatie

Doordat er geen versoepeling zit in de maatregelen voor werken op kantoor, verlengen wij de maatregelen voor de medewerkers. Alle medewerkers werken vanuit huis. In overleg is in enkele gevallen wat maatwerk mogelijk gemaakt. Medewerkers van het KCC en secretaresses zijn voor een klein deel wel aanwezig op het gemeentehuis. Ook is er iedere dag een collegelid en concernopdrachtgever voor het tekenen van stukken. We proberen zo goed als mogelijk onze gemeentelijke dienstverlening te continueren.

De publieksbalies zijn in ieder geval tot 19 mei alleen geopend voor spoedaanvragen en op afspraak. Ook is er tot 1 juni geen avondopenstelling.

We merken een behoorlijke impact op onze medewerkers. Het thuiswerken zelf (niet iedereen is thuis voorzien van een goede werkplek) levert de nodige uitdagingen op. Ook het combineren van werk en zorgtaken blijkt in veel gevallen niet eenvoudig. Daarnaast zijn niet alle werkzaamheden even geschikt om vanuit huis te doen. Ook het vergaderen en overleggen gaat anders, vraagt gewenning en kost meer tijd dan in de normale situatie. We monitoren de improductieve uren. In de eerste drie weken van het thuiswerken gaat het om 1000 uur, wat gezien over alle medewerkers neerkomt op 1 tot 1,5 uur per week. Echter, de ene collega heeft wat meer last van het niet kunnen maken van alle contracturen dan de andere.

Naast improductieve uren vanwege de coronacrisis, worden er op sommige plekken in de organisatie ook veel overuren gedraaid. Er zijn extra taken, zoals de ondersteuning van ondernemers, onderwijs, en eigen organisatie (vooral ICT), extra handhavingstaken en intensieve communicatie. Dit is allemaal extra werk, dat mensen er naast hun reguliere werk bij doen.

Communicatie

In deze crisis proberen wij op allerlei manieren inwoners, ondernemers en organisaties te informeren. Onlangs hebben we de informatie op de website uitgebreid. We hebben meer informatie voor doelgroepen en over specifieke onderwerpen toegevoegd. Ook publiceren we nog steeds veel informatie via onze social media en in BerkelBericht.

We zien dat het langzaam versoepelen van maatregelen vraagt om duidelijke en betrouwbare informatie. Dat hopen we als gemeente op hoofdlijnen, op al onze kanalen, te bieden aan onze inwoners. Daarnaast hebben veel collega's uit de organisatie contact met specifieke doelgroepen en houden ze die op de hoogte. Een mooi voorbeeld daarvan is de aangepaste werkwijze bij wijk- en kerngericht werken. Normaal gesproken is daar veel face-to-face contact. Nu is er digitaal contact met georganiseerde bewoners binnen wijkplatforms en dorpsverenigingen. Ook de gebiedswethouder sluit daarbij aan. We krijgen zo veel signalen en informatie vanuit de kernen.

We werken aan het in beeld krijgen van de gevolgen van de coronacrisis voor de Berkellandse samenleving en proberen hier zo goed als mogelijk op te anticiperen. Met deze brief hebben we u een uitgebreid inkijkje willen geven. Uiteraard blijven we u op de hoogte houden van de actuele ontwikkelingen.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris, de burgemeester,

M.N.J. Broers

drs. J.H.A. van Oostrum

Kopie aan:
-Archief